

Využití korpusů

při výuce češtiny jako cizího jazyka

PLIN022

4.

ÚKOL

Aplikace korpusových cvičení v lekcích češtiny pro cizince

GRAMATIKA Lokál plurálu (šestý pád množného čísla)

► 1. K výrazům v nominativu najdete v textu na str. 138 formy lokálu pl.

Například: v nově (publikovaná zpráva) – v nově publikovaných zprávách

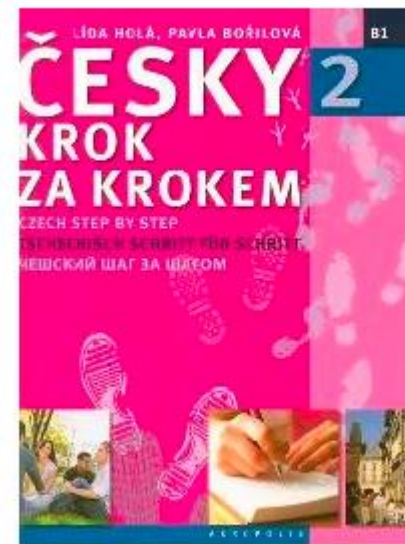
informuje o (vězněný disident a poprava), můžete si popovídat o (dramatický moment) zápasu, o (nová marketingová aktivita) informoval odborný časopis, v Jihočeské galerii v (České Budějovice), byty v (nejžádanější lokalita), konference o (možnost) řešení lokální nezaměstnanosti, diskutovali o (sociální program)

!!! Lokál plurálu (šestý pád množného čísla)

stejné formy zájmen a adjektiv v rámci pádu (vertikálně)

Použití lokálu pl. je stejné jako použití lokálu sg. (< str. 30–33 a 216. Podrobnější pravidla, výjimky a formy obecné češtiny v lokálu pl. najdete v tabulce na str. 231.

	ten, ta, to	dva/dvě, oba/obě, tři, čtyři, pět	posesivní zájmena		adjektiva		substantiva			rod
			mých	našich	-ý	-í	majoritní subs.	minoritní subs. + majoritní maskulina končí v N sg. na háček, -c*, -j, -tel*		
							I. deklináční skupina N sg.: konzontan ¹ , konzonant, -a, -o	II. deklináční skupina N sg.: -e/-ě, háček, -c*, -j, -tel*, -del, -ev	III. deklináční skupina N sg.: -s, -st, -e/-ě (vzor kafe), -í	
	těch	dvou obou třech čtyřech pěti	mých tvých	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	studentech ALE: -ko-cích, -cho-šich, -h/-g>-zích ¹	mužích, soudcích	turistech ALE: -ka>-cích, -cha>-šich, -ha/-ga>-zích ¹	Ma
	těch	dvou obou třech čtyřech pěti	mých tvých	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	banánech ALE: -ko-cích, -cho-šich, -h/-g>-zích ¹	čajích	---	Mi
	těch	dvou obou třech čtyřech pěti	mých tvých	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	kávách	restauracích, kancelářích	místnostech	F
	těch	dvou obou třech	mých tvých	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	autech ALE: -ko->kách,	mořích	kuřatech, nádražích	N

► **4. Zopakujte si následující slovesa. Tvořte věty s formami lokálu sg. i pl.**

bavit se o

číst*/přečíst* o

domlouvat se/domluvit se na

hádat se/pohádat se o

snít o

mluvit o

pochybovat/zapochybovat o

přemýšlet o

psát*/napsat* o

povídat si o

slyšet/uslyšet o

vypravovat, vyprávět o

říkat/říct* o

být závislý na, záviset na

záležet na

PAMATUJTE SI:

To záleží **na tom**, co/kdo/kdy/ku/ /jak..

► **5. Tvořte otázky se slovesy z předchozího cvičení. Odpovězte.**

Například: O čem se nikdy nebavíš s kamarády?

► **6. Slova v závorkách použijte ve správné formě plurálu.**

1. Přemýšlím o ..... (ten váš názor).

2. Bavili jsme se o ..... (ta tvoje kamarádka).

3. Pochybuj o ..... (ta jeho zkušenost).

4. Slyšeli jste o ..... (ten můj plán)?

5. Povídáme si o ..... (ta její kolegyně).

6. Hádají se o ..... (ten náš politik).

7. Mluvili jsme o ..... (ta vaše věc).

8. Záleží na ..... (to jejich rozhodnutí).

Otázka: Kom? Čem?

Lokál/lokativ – šestý pád (z latinského slova *loco* – místo). V češtině pro cizince se často používá termín „lokativ“, ale tradiční česká gramatika používá termín „lokál“. Lokál následuje po prepozicích vyjadřujících lokaci nebo čas a po některých slovesech, např. po tzv. slovesech mluvení. Pozor: Lokál používáme vždycky s prepozicí.

Lokál používáme:

1. *po prepozicích:*

a) *po prepozicích vyjadřujících místo (odpovídá na otázku Kde?)*

na: Eva a Petr jsou na výletě. Váza je na stole.

po: Eva a Petr cestují po Evropě.

v/ve: Eva a Petr jsou v restauraci.

b) *po prepozicích vyjadřujících čas*

o: O víkendu půjdeme na koncert.

po: Po obědě půjdeme na výstavu.

při: Při jídle jsem poslouchal hudbu.

v/ve: Co budeš dělat v létě v červenci?

2. *po slovesech (často po tzv. slovesech mluvení, „verba dicendi“):*

bavit se/pobavit se o: Bavili jsme se o té mladé spisovatelce.

číst*/přečíst* o: Četla jsem článek o nové letní módě.

diskutovat o: Diskutovali jsme o školním projektu.

domlouvat se/domluvit se na: Domluvili jsme se na společném postupu.

hádat se/pohádat se o: Háдали jsme se o politice.

mít* sen o, snít o: Měla jsem sen o škole. Sním o lepší životě.

mluvit o: Eva mluví o Petrovi.

myslet si/pomyslet si o: Myslím si o Tomášovi, že je velmi talentovaný.

pochybovat o: Někdy pochybuju o své práci.

povídat si/popovídat si o: Popovídali jsme si o zajímavých koncertech.

psát*/napsat* o: Psala jsem práci o české gramatice.

říkat/říct* o: Řekla jsem Lence o tom novém obchodě.

slyšet/uslyšet o: Slyšela jsem už o té tragédii.

vypravovat/vyprávět o: Petr vypráví o Evě.

záležet na: Pojedeme na výlet? – To záleží na počasí.

záviset na: Závisí to na několika věcech.

https://korpus.cz/files/proskoly/9/9-synonyma_rikat.pdf?v=1488463115

Pracovní list č. 9

Název	Výběr správného synonyma podle kontextu (<i>říkat, vyprávět, mluvit, povídat si, diskutovat, bavit se</i>)
Štítky	ČCJ, papír, slovní zásoba, stylistika, B1, B2, pozorování, doplňování

Zadání

Jaký je rozdíl ve významu mezi těmito slovy? Jaký je typický kontext?

Robinsoni **říkají**, že zkoušky na střední školu budu moci dělat až příští léto.
Často mi **vyprávěl** o dětství, o vesnici a o lese.
Mluvil s vámi bratr o tom incidentu?
Někdy jsme se sešli všichni tři a **povídali si** o životě.
Diskutovali jsme o otázkách technicko-uměleckých a produkčních.
My **se bavíme** o něčem, co nemá vlastně tvar.

Doplňte nejdříve správné slovo k pěti větám podle kontextu. Pak utvořte správný tvar v každé větě (využijte morfologické nápovědy v závorkách).

<p>Slyšíš, co No tak, co Ale Mnohdy jenom opakujeme to, co Zvedej se,</p>		<p>? (já - přít. čas.) , pane, dům je báječný, nemám pravdu ? (vy - přít. čas.) se, že těžko na cvičišti a lehkou na bojišti. (to – přít. čas) v minulosti. (my - min. čas) , že ji miluješ ? (ty - min. čas - negace)</p>
<p>Starší paní v přeplněné tramvaji Prosím, Vzrušeně Rádi Začala</p>		<p>své známé příhodu (ona – přít. čas) mi o své dceři. (ty – imper.) o svých básnických plánech (ona – min. čas) vtipy o tom, že si nechali postavit heliport. (oni – min. čas.) ,jak býval Robert v dětství nemocný. (inf.)</p>
<p>Chce s tebou okamžitě Není o tom možné Nerad Zřejmě O čem to</p>		<p>! (inf.) s konkrétní osobou, které se to týká. (inf.) abstraktně o „moderním člověku“ (já – přít. čas) telefonicky s Jamiem. (já – min. čas) ? (ty – přít. čas)</p>
<p>Několik hodin si Vnučka bude ten příběh milovat a Paní Seděla na stoličce a Vypněte mobil, otevřete si víno a</p>		<p>o ostrově, škole a Eleně. (oni – min. čas) ho svým dcerám .(inf.) vám , že to nejde . (já – přít. čas) si s barmanem. (ona – min. čas) si o všem, co vás napadne. (vy – imper.)</p>
<p>V neposlední řadě Dva dny předtím S lidmi z oboru často V současné době se Na webu deníku Metro čtenáři</p>		<p>o problematice českého postoje k náboženství. (my – přít. čas) o politice a hrozně se pohádali. (my – min. čas) o tom , co je pro polský design specifické. (my – přít. čas) o vysoké míře nezaměstnanosti. (to – přít. čas) o developerských projektech v centru metropole. (oni – přít. čas)</p>